

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

УДК [004.032.6:070:654.19]-047.22:37.091.321:811.11
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2021-97-1>

**МЕДІАКОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА
ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ**

Жукова Юлія Володимирівна,
здобувачка вищої освіти ОП Освітні,
педагогічні науки PhD доктора філософії
Херсонський державний університет
ZhukovaYu@i.ua
orcid.org/0000-0002-5391-176X

Котило Альона Олександрівна,
здобувачка вищої освіти першого курсу ОП Освітні,
педагогічні науки PhD доктора філософії
Херсонський державний університет,
вчителька англійської мови
Шевченківський ліцей Скадовської міської ради
KotyloA@i.ua
orcid.org/0000-0002-9865-6598

У статті описуються шляхи використання медіапродуктів для створення англомовного середовища під час освітнього процесу, розкрито основні принципи медіаграмотності, розглянуто та впорядковано основні елементи медіакомпетентності педагога у процесі навчання.

Метою статті є обґрунтування особливостей формування медіакомпетентності сучасного педагога та реалізації професійного потенціалу.

У дослідженні використано методи педагогічного аналізу, узагальнення інформації, викладено матеріали анкетування майбутніх педагогів.

Проаналізовано праці українських та закордонних науковців щодо способів імплементації медіа в освітній процес та взаємодії знань, умінь, цінностей і здатностей задля забезпечення вивчення англійської мови медіакомпетентним педагогом. Висвітлена ефективна реалізація принципів медіаграмотності, що реалізується через розвиток критичного мислення та самореалізації у системі медіа-вчитель-учень для формування ключових компетентностей, визначених Державними стандартами. Охарактеризовано медіакомпетентність учителя як основу самоосвіти та форму для створення, пошуку та вдалого застосування медіапродукту на уроках іноземної (англійської) мови, для забезпечення розвитку навичок монологічного та діалогічного мовлення. Використані методи дослідження – метод підбору та систематизації матеріалу – дали змогу підібрати інформацію, яка допомогла розкрити питання щодо «медіа» загалом та дійти зазначених висновків.

У висновках обґрунтовано актуальність впровадження інформаційних та мультимедійних технологій у освітньо-виховний процес та створення власного медіапродукту; визначено перспективу подальшого дослідження процесу формування медіаграмотності майбутнього педагога в умовах англомовного середовища та дослідження процесу пропедевтичних заходів щодо вивчення англійської мови.

Ключові слова: *медіаграмотність, mediasapiens, англомовне середовище, імплементація, медіакомпетентність, медіаосвіта, медіапродукт.*

MEDIA COMPETENCE OF A MODERN TEACHER AS A CONDITION FOR EFFECTIVE ENGLISH INTERACTION

Zhukova Yuliia Volodymyrivna,
Student of the Higher Education Master's Degree Program in Education,
Pedagogy PhD

Kherson State University
ZhukovaYu@i.ua
orcid.org/0000-0002-5391-176X

Kotylo Alona Oleksandrivna,
Student of the Higher Education Master's Degree Program in Education,
Pedagogy PhD

Kherson State University,
Teacher of English
Shevchenko Lyceum Skadovsk City Council
KotyloA@i.ua
orcid.org/0000-0002-9865-6598

As the title implies the article describes ways of using mediaproducts for creating an English-speaking environment during the educational process, reveals the basic principles of health literacy, and examines and organizes the main elements of health competence of a teacher in the educational process.

The purpose of the article is to substantiate the peculiarities of the formation of medical competence of a modern teacher and the realization of professional potential in the English-speaking environment.

The research uses methods of pedagogical analysis, generalization of information, materials of questionnaires of future teachers.

The article analyzes the work of Ukrainian and foreign scholars on the ways of media implementation in the educational process and the interaction of knowledge, skills, values and abilities to facilitate the learning of English as a mediacompetent teacher. The paper outlines the effective implementation of the principles of medialiteracy, which is realized through the development of critical thinking and self-actualization in the media–teacher–student/pupil system for the formation of key competencies defined by the State Standards. The article describes the teacher's mediacompetency as a basis for self-education and a form for the creation, searchin and successful use of mediaproducts in the lessons of foreign (English) language, for ensuring the development of skills of monologic and dialogic speech. The research methods used: the method of selection and systematization of material, allowed us to select information that helped us to solve the problem of "media" in general and to reach the specified conclusions.

The conclusion of the report provides relevance of the implementation of information and multimedia technologies in the teaching and learning process, and creation of own mediaproducts and determined the prospect of further research into the media literacy of future teachers in the English-speaking environment and research into the process of propaedeutic activities for learning English.

Key words: *media literacy, mediasapiens, English-speaking environment, implementation, media competence, media education, media product.*

Вступ. Віртуальний інформаційний простір у XXI столітті передбачає процес комунікації, внаслідок якого утворилася певна кіберкультура з власною мовою, цінностями, утворивши «віртуальні території» для інтерактивної взаємодії. На думку О. Висоцької, «інтернет-комунікація, з одного боку, стимулює пізнавальну активність людини, а з іншого боку, вона може вводити в оману, особливо коли йдеться про вплив «віртуальної реальності» як реальності, змодельованої комп'ютерними технологіями, яка своєю чергою задовольняє культурний складник освітнього процесу не виходячи з навчальної аудиторії» (Висоцька, 2011: 175–177).

Науковець дає визначення поняття: «Медіаграмотність – це не стільки певний запас знань, скільки вміння, процес, спосіб мислення, що подібно до осмисленого читання постійно вдосконалюється. Головним для медіаграмотності є не знання всіх відповідей, а постановка правильних запитань щодо всього, що ви бачите, читаєте й пишете» (Висоцька, 2011: 179).

Як відомо, вагому роль у процесі навчання відіграє раціонально підібраний комплекс дидактичних, інформаційно-комунікативних засобів. У межах нашого дослідження мова піде про медіаосвіту, яка в Україні почалася з регіональних експериментів та імплементації в освітню

реформу (формування десяти ключових компетентностей).

Медіаосвіта в Україні забезпечується шляхом реалізації основних положень, сформульованих у Концепції впровадження медіаосвіти в Україні. «...Головною метою Концепції є сприяння розбудові в Україні ефективної системи медіаосвіти, що має стати фундаментом гуманітарної безпеки держави, розвитку і консолідації громадянського суспільства, протидії зовнішній інформаційній агресії, всебічно підготувати дітей і молодь до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа, формувати у громадян медіаінформаційну грамотність і медіакультуру відповідно до їхніх вікових, індивідуальних та інших особливостей» (Концепція впровадження медіаосвіти в Україні, 2016). Нині Україна вступила у третій етап розвитку медіаосвіти та забезпечення її масового впровадження. На жаль, не всі умови реалізовано, як було задекларовано в Концепції, однак зроблено величезну роботу з підготовки педагогів до поступового поширення медіаосвіти та стандартизації її змісту.

У новій редакції Концепції впровадження медіаосвіти в Україні дається визначення поняття «медіакомпетентність» – це рівень медіакультури, що забезпечує розуміння особистістю соціокультурного, економічного і політичного контексту функціонування медіа, засвідчує її здатність бути носієм і передавачем медіакультурних цінностей, смаків і стандартів, ефективно взаємодіяти з медіапростором, створювати нові елементи медіакультури сучасного суспільства, реалізувати активну громадянську позицію (Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція), 2016).

За результатами дослідження В. Чуприни, медіаосвіта передбачає використання ЗМІ для доступу до інформації, її розуміння та оцінки, а також створення та використання інформації й розглядається як композиція з освіти щодо як традиційних ЗМІ, так і новітніх цифрових (Чуприна, 2020).

Вирішенням проблеми медіаосвіти займалися вчені, які характеризували медіаграмотність як основну компетентність майбутнього вчителя. Науковців об'єднала єдина думка, що мета освіти з медіаграмотності – допомогти особам, незалежно від віку, розвинути навички дослідження та вміння самовиражатися. Тобто створити осіб, що критично мислять, ефективно комунікують та є активними громадянами, а також стратегії, як цього досягнути, що розподіляються на дві категорії: навички досліджувати та вміння виражатися (Словник іншомовних слів, 2002: 80).

Слід зауважити, що підвищення педагогічної майстерності включає аспекти, що пов'язані з формуванням медіаграмотності педагогів. Нині це є проблема, яку треба вирішувати.

Метою статті є обґрунтування особливостей формування медіакомпетентності сучасного педагога та реалізації професійного потенціалу.

Постановка завдання. Сучасне комунікаційне середовище інформаційного суспільства характеризується вибухом інформації, що вимагає від особистості активно реалізовувати новітні способи й засоби збору, переробки, узагальнення інформаційного контенту. Своєю чергою сучасний фахівець має володіти методами та прийомами раціонального застосування інформаційних ресурсів. Тому завдання вищої школи стають дієвим шляхом налагодження інформаційно-комунікаційних зв'язків у межах професійної підготовки майбутнього педагога (Пермінова, 2017).

Значний вплив інформації на освітній процес загалом ставить перед сучасними педагогами нову освітню проблему – формування медіакомпетентності сучасного педагога, вирішення якої допоможе імплементувати медійну грамотність в освітній процес та усвідомити практичне значення медіаджерел у системі сприйняття інформації, а саме процесу самореалізації в умовах інформаційного середовища. На нашу думку, це своєю чергою дозволяє самореалізацію педагога як медіакомпетентного вчителя. Таким чином відбувається оновлення системи основних вимог до навчання і виховання, таких як індивідуалізація, зв'язок з життям, доступність інформації, використання оптимальних форм та методів роботи.

Виклад основного матеріалу. Для нашого дослідження необхідно деталізувати саме поняття «медіаграмотність». У Дорожній карті АУП зазначено, що «медіаграмотність – це активне чи пасивне сприйняття і використання матеріалів медіа, включаючи їх критичне сприйняття й усвідомлену оцінку, розуміння методів, які використовують медіа, і їх вплив» (Дорожня карта з медіаосвіти і медіаграмотності України, 2016). Водночас медіаграмотність – сукупність компетенцій, які дозволяють людям отримувати доступ, аналізувати, оцінювати і створювати повідомлення в різних видах медіа, жанрах і формах для особистого самовираження і реалізації своїх цивільних прав та тим самим забезпечення фундаментальних свобод суспільства (Дорожня карта з медіаосвіти і медіаграмотності України, 2016).

Для нашого дослідження вагомими були результати дослідження групи вчених, які проаналізували ключові принципи медіаграмотності Джона Пандженте (John J. Pungente). Він вивів вісім ключових принципів медіаграмотності, що дозволяють краще вивчати медіапродукти. Основні положення вони висвітили в підручнику, а принципи виокремили як основні (Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник, 2012). Серед них, зокрема, будь-який медіапродукт – це сконструйована реальність; медіа певною мірою формують наше відчуття реальності; отримувачі медіаповідомлення інтерпретують його зміст; медіа мають комерційну підтримку; будь-яке медіаповідомлення транслює ідеологію та інформацію про певні цінності; медіа виконують соціальні та політичні функції; зміст повідомлення залежить від виду медіа; кожен медіаресурс має власну унікальну естетичну форму (Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник, 2012: 11–12). З огляду на це можна зауважити, що архіважливо натепер формувати медіаграмотність не тільки в учнів, а й у педагогів.

Зважаючи на велику кількість переваг у застосуванні медіазасобів, дослідниця С. Хубер (Sabrina Huber) виокремлює низку важливих моментів, які варто враховувати у процесі організації навчання іноземних мов, зокрема, «спочатку потрібно навчити учнів поводитися з новими медіазасобами; враховувати більше дидактичних, а не технічних, функцій медіазасобів під час опанування змісту навчального предмета; пам'ятати, що навчання перед екраном більш втомлює, ніж навчання з традиційними медіазасобами; створювати такі завдання, які б вмотивували та зацікавлювали учнів до навчання, оскільки робота з новими медіазасобами потребує самодисципліни та навичок вчитися; звужувати застосування медіазасобів до реалізації цілей навчального предмета, не концентруватись на їхньому широкому використанні» (Huber, 2012).

Самовдосконалення рівня професійної компетентності вчителя відбувається шляхом цілеспрямованої самоосвітньої діяльності. Педагог повинен знайомитися із сучасними педагогічними та психологічними дослідженнями, шукати нові способи та методи організації освітньо-виховного процесу, опановувати нові форми, прийоми навчання, займатися розробкою методичного та дидактичного матеріалу.

Оскільки інформатизація сучасного навчально-виховного процесу є основою для пошуку нових форм та методів роботи вчителя з тими, хто навчається, у вчителя

виникає потреба використовувати медіа на свою користь. Так, у курсі вивчення дисципліни «Іноземна мова» (цикл загальної підготовки) з теми заняття «Мистецтво» на етапі мовленнєвої зарядки можна запропонувати учням створити правила користування мобільними телефонами у музеях, театрах, кінотеатрах тощо. Наступним етапом може стати дискусія. Об'єднайте учнів у дві групи «За» і «Проти» користування телефонами у вищезазначених місцях. Використайте метод «6 thinking hats» Едварда де Бона – прекрасний інструмент для вирішення креативних завдань. Зашифруйте тему уроку за допомогою генератора ребусів, допоможіть учневі розвинути критичне мислення, створюйте зорові опори та схеми. *Від креативності вчителя залежить вмотивованість учня у вивченні дисципліни.*

Як відомо, ефективним шляхом здійснення самоосвітньої діяльності є: доповіді, виступи на семінарах, конференціях, методичних об'єднаннях; взаємовідвідування уроків; курси підвищення кваліфікації; різноманітні курси на онлайн-платформах тощо.

Медіаосвіта є одним зі складників загальнопедагогічних компетентностей. Вона характеризується як інтегральна характеристика особистості вчителя, а медіакомпетентність можна вважати результатом медіаграмотності.

Г. Онкович характеризує медіакомпетентність як «уміння ефективно взаємодіяти з медіапростором, правильно розуміти, оцінювати інформацію, аналізувати, передавати її іншим, дотримуючись медіакультурних цінностей, уподобань і стандартів» (Онкович, 2014: 80–87).

Професор О. Федоров виділяє такі ознаки медіакомпетентності вчителя, як: мотиваційна (стимулювання до вдосконалення знань і вмінь у галузі медіаосвіти); інформаційна (набір науково-педагогічних знань у сфері медіаосвіти); методична (розвинені методичні вміння в галузі медіаосвіти); діяльнісна (систематична організація медіаосвітньої діяльності); креативна (творчість та новаторство в медіаосвітній діяльності) (Федоров, 2005).

Таким чином, сучасний учитель має постійно підвищувати свою кваліфікацію, зокрема розвиток медіакомпетентності, в основу якої покладено відповідне коло вмінь, аналізувати інформацію, декодувати медіатексти та створювати медіапродукти, а також важливим є переосмислення важливості впливу медіа на людину і суспільство.

На думку В. Ковальчук, сучасний педагог повинен не тільки навчити дітей отримувати

знання, а й розвивати навички XXI століття, такі як: критичне мислення і вміння вирішувати проблеми; комунікативні навички та навички співробітництва; креативність; медіаграмотність, грамотність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, саморозвиток; соціальна відповідальність; підприємницькі здібності (Ковальчук, 2018: 224–230).

Сучасна молодь багато часу проводить у медіапросторі. Інтерес дітей до гаджетів можна використовувати в навчальних цілях. Зокрема, на уроках англійської мови доцільно поєднувати різні медіатехнології для розвитку основних навичок учнів.

Основою навчання і грамотності є читання. Для активізації читання існують: віртуальні виставки, буктрейлери за мотивами книг, фанбуки, які є популярними серед дітей; учні можуть створювати власні букблоги або користуватися тими, що є у мережі.

Погоджуємося із Симмонсом, який надає велику роль у навчанні усного мовлення сторітелінгу – «це розповідання змістовних історій, цікавих, захоплюючих розповідей, які допомагають висловити думки і уяву кожної особистості, дозволяють виявити креативність» (Симмонс, 2013).

Розширити можливості кожного учня допомагають інтернет-олімпіади. Це інтелектуальне змагання між здобувачами освіти з використанням інформаційних технологій, обмежене лише доступом до Інтернету (Всеукраїнські учнівські інтернет-олімпіади). Їхні переваги полягають у тому, що проводяться дистанційно, виконати завдання можна у зручний час, є можливість залучити велику кількість учасників; учні отримують миттєвий результат.

Новітні технології, візуалізація відіграють важливу роль в освітньому процесі. Вони допомагають стимулювати та активізувати роботу учнів, зацікавити їх, підвищити ефективність уроку через виконання творчих завдань.

Серед дитячо-юнацької аудиторії популярними є скрайбінг, скетчноутінг, інтелект-карти та інші інструменти.

На уроках англійської мови та в позакласній діяльності раціонально застосовувати вебквести. На етапі фонетичної зарядки раціонально запропонувати учням створити власну скоромовку із ряду запропонованих слів та словосполучень (із зазначенням онлайн-словників для швидкого пошуку необхідних слів). Візьмемо таку дисципліну «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», тема «Ділова кореспонденція». Основна форма роботи на занятті – ділова гра. Тобто створення умов для поглиб-

лення знань з виучуваної теми та розвиток діалогічного мовлення.

Це дозволяє педагогу стати організатором і координатором проблемно-пошукової, дослідницької, навчально-пізнавальної діяльності учнів, які мають можливість реалізувати набуті знання на практиці.

Окрім того, стимулювати та активізувати учнів до співпраці можна за допомогою технології захисту індивідуальних проєктів. Створення мультимедійних презентацій, відеофільмів формує медіакомпетентність учнів.

Слід зауважити, що відповідність завдань віковим особливостям навчальної аудиторії – це запорука успішного досягнення кінцевого освітнього результату.

Ми погоджуємося з думкою науковців (І. Научук, Т. Коваленко, Н. Акулова), що формування практичних навичок відбувається під час виконання практичних та самостійних робіт (аналіз медіатекстів за критеріями стандартів медіа (статті педагогічних журналів та газет); робота з інформаційними ресурсами, пошук інформації різних типів у Інтернеті (використання мови пошукових запитів); аналіз відеофайлів за тест-запитаннями; створення мультимедійних презентацій (створення віртуальних музеїв, енциклопедій, бібліотек цікавих фактів); складання семантичного ядра за допомогою технологій веб 2.0; створення скрайбінг-роликів, інфографіки; опанування контент-аналізу рекламних та соціальних відеороликів (отримання навичок протистояння маніпуляціям медіа)) з використанням різноманітних медіаресурсів та реалізацією різними програмними продуктами (інструментарієм, необхідним для оволодіння медіакомпетентністю) (Научук, Коваленко, Акулова, 2021).

Проведення занять із застосуванням медіа передбачає розвиток в учнів навичок критичного мислення та пошуково-дослідницьких вмінь. Учитель, або назвемо його "Mediatutor", повинен вміти аналізувати та оцінювати здібності "Mediastudents". Епоха мультимедіа вимагає від педагога нових навичок, зокрема, вміння критично сприймати та аналізувати отриману інформацію, а також об'єктивно поширювати її у цифровому суспільстві.

Досвід практичної роботи в навчальному закладі дозволяє констатувати: задля ефективності вивчення англійської мови потрібно частіше залучати учнів до різноманітних типів творчих занять (створення колажів, фотомонтажу, слайдфільмів, кіно і відеострічок, стінгазет тощо; тренінгових форм роботи тощо).

Водночас результативним є метод керованих відкриттів, де учні на занятті

висувають проблему і визначають шляхи її вирішення. Цей метод може бути реалізований у формі гри.

Педагогічно доцільним є метод проєктів. Доцільність використання педагогами такого методу доводиться тим, що в учнів формується критичне мислення, активізується творче бачення вирішення проблем, розвивається творча спрямованість застосування медіатехнологій.

Слід зауважити, що технологія портфоліо останнім часом поширюється в практиці роботи вчителя. Система якості навчання та якості оцінювання стає важливим чинником освітнього процесу. Тому портфоліо як оціночна технологія використовується вчителями англійської мови як початкової, так і середньої школи.

Перераховані нами методи формування медіакомпетентності є загальноприйнятими в освітньому процесі. Для кожної категорії учнів вони мають свої особливості, вчителі мають чітко дозувати час для реалізації учнів в активному навчанні, планувати застосування педагогічно доцільних методів і прийомів формування медіакомпетентності.

У рамках дослідження ми можемо припустити, що для ефективності впровадження нововведень у медіаосвіті необхідне:

- вивчення інноваційного педагогічного досвіду та його застосування в практичній діяльності;
- покращення матеріально-технічної бази навчального закладу;
- медіакомпетентні вчителі;
- взаємодія учасників навчально-виховного процесу щодо реалізації Концепції медіаосвіти в кожному конкретному освітньому закладі України.

Висновок. Як підкреслювалося вище, основні завдання медіаосвіти – підготовка тих, хто навчається, до життя у сучасних інформаційних умовах, до сприйняття різного роду інформації, яку людина розуміє та усвідомлює. Важливою особливістю є те, що за допомогою технічних засобів відшліфовуються навички комунікації, зокрема англомовної.

Таким чином, використання медіазасобів у освітньо-виховному процесі підвищує його ефективність, поглиблює вивчення змісту дисциплін, покращує рівень самоосвіти і саморозвитку учнів.

Медіаосвітні технології стимулюють та активізують пізнавальну діяльність особистості; сприяють кращому сприйняттю нової інформації; підвищують ефективність освітньо-виховного процесу; дозволяють дистанційно ним керувати; сприяють формуванню медіакомпетентності учнів.

Освітньо-виховний процес з використанням медіа буде ефективним лише за умови медіакомпетентного вчителя. Від того, який рівень медіаосвіти має педагог, буде залежати медіакомпетентність учнів. Учитель, який володітиме технологічними вміннями та навичками використання медіазасобів, який спроможний створити власні медіапродукти для ефективної організації освітнього процесу завжди буде затребуваним на ринку праці.

Отже, бути медіаграмотним означає уміти кваліфіковано користуватися сучасними медіазасобами, програмами мультимедійного призначення, інтернет-технологіями; вміти працювати з медіатекстами; критично сприймати та аналізувати інформацію. Медіакомпетентність учителя формується в результаті самоосвітньої діяльності з використанням комп'ютера: участі в онлайн-вебінарах, проходження курсів на інтернет-платформах, створення презентацій, відеороликів та використання їх під час освітньо-виховного процесу.

У подальшій роботі нами буде досліджуватися процес формування медіаграмотності майбутнього педагога в умовах англомовного середовища та процес пропедевтичних заходів щодо вивчення англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Huber S. iPads in the Classroom – A Development of a Taxonomy for the Use of tablets in school. Books on Demand GmbH, Norderstedt, 2012. 109 p. URL: <http://l3t.eu/itug/images/band2.pdf> (дата звернення: 22.12.2021).
2. Висоцька О.Є. Освіта для сталого розвитку. Дніпропетровськ : Роял Принт, 2011. 200 с.
3. Дорожня карта з медіаосвіти і медіаграмотності. Медіаосвіта та медіаграмотність, 2016. URL: <http://www.medialiteracy.org.ua/index.php/biblioteka/publikatsii/19-publikatsii/572-dorozhnya-karta-z-media-osvity-i-mediahramotnostiukrayiny.html> (дата звернення: 22.12.2021).
4. Ковальчук В.І. Формування у студентів навичок XXI століття у процесі професійної підготовки. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Управління закладами освіти на засадах акмеологічного підходу». Житомир : ФО-П Левковець, 2018. С. 224–230.
5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / за ред. Л.А. Найдюнової, М.М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16 с. URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (дата звернення: 22.12.2021).
6. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / Ред.-упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенко ; За науковою редакцією В.В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.

7. Наумук І.М., Коноваленко Т.В., Акулова Н.Ю. Екологія інфомедійного простору : навчально-методичний посібник. Мелітополь : ММД, 2021. 84 с.

8. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі. Вища освіта України. *Теоретичний та науково-методичний часопис*. Київ : Педагогічна преса, 2014. № 2(53). С. 80–87.

9. Пермінова Л.А. Дидактична підготовка майбутніх учителів початкової школи засобами ІКТ : навчально-методичний посібник. Херсон : Айлант, 2017. 100 с.

10. Симмонс А. Сторителлінг. Как использовать силу историй. Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2013. 272 с.

11. Словник іншомовних слів / уклад.: С. Морозов, Л. Шкарапута. Київ : Наукова думка, 2002. 680 с.

12. Федоров А.В. Медиаобразование будущих педагогов. Таганрог : Кучма, 2005. 314 с.

13. Чуприна В. Медіакомпетентність як складник професійної компетентності вчителя, 2020. URL: <https://medialiteracy.org.ua/mediakompetentnist-yak-skladova-profesijnoyi-kompetentnosti-vchytelya/> (дата звернення: 25.12.2021).

REFERENCES

1. Huber, S. (2012). iPads in the Classroom – A Development of a Taxonomy for the Use of tablets in school. Books on Demand GmbH, Norderstedt. 109 p. URL: <http://13t.eu/itug/images/band2.pdf>.

2. Vysotska, O.Ye. (2011). *Osvita dlia staloho rozvytku*. Dnipropetrovsk: Roial Prynt. 200 s.

3. Road map on media education and media literacy of Ukraine. Media education and media literacy, 2016. URL: <http://www.medialiteracy.org.ua/index.php/biblio-teka/publikatsii/19-publikatsii/572-dorozhnyia-karta-z-mediaosvity-i-mediahramotnostiukrayiny.html>.

4. Kovalchuk, V.I. (2018). Formuvannia v studentiv navychok XXI stolittia uprotsesi profesiinoi pidhotovky: Zbirnyk materialiv Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Upravlinnia zakladamy osvity na zasadakh akmeolohichnoho pidkholu". Zhytomyr : FO-P Levkovets. S. 224–230.

5. Kontseptsia vprovadzhennia mediaosvity v Ukraini (nova redaktsiia) / za red. L.A. Naidonovoi, M.M. Sliusarevskoho. Kyiv, 2016. 16 s.

6. Mediaosvita ta mediahramotnist: pidruchnyk / Red-upor. V.F. Ivanov, O.V. Volosheniuk; Za naukovoiu redaktsiieiu V.V. Rizuna. Kyiv : Tsentri vilnoi presy, 2012. 352 s.

7. Naumuk, I.M., Konovalenko, T.V., Akulova, N.Yu. (2021). *Ekolohiia infomediinoho prostoru: navchalno-metodychnyi posibnyk*. Melitopol : MMD. 84 s.

8. Onkovych, H. (2014). *Profesiino-orientovana mediaosvita u vyshchii shkoli. Vyshcha osvita Ukrainy. Teoretychnyi ta naukovo-metodychnyi chasopys*. Kyiv : Pedahohichna presa, 2014. No. 2(53). S. 80–87.

9. Perminova, L.A. (2017). *Dydaktychna pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovoї shkoly zasobamy IKT: navchalno-metodychnyi posibnyk*. Kherson : Ailant. 100 s.

10. Symmons, A. (2013). *Storytelling. Kak yspolzovat sylu ystoriy*. Moskva: Mann, Yvanov y Ferber. 272 s.

11. *Slovyk inshomovnykh sliv [Dictionary of foreign words] / uklad. : S.M. Morozov, L.M. Shkaraputa*. Kyiv: Nauk. dumka, 2002. 680 s. [in Ukrainian].

12. Fedorov, A.V. (2005). *Medyaobrazovanye budushchykh pedahohov*. Tahanroh : Kuchma. 314 s.

13. Chupryna, V. (2020). *Mediakompetentnist yak skladova profesiinoi kompetentnosti vchytelia*, 2020. URL: <https://medialiteracy.org.ua/mediakompetentnist-yak-skladova-profesijnoyi-kompetentnosti-vchytelya/>.

Стаття надійшла до редакції 07.10.2021.

The article was received 07 October 2021.